No. 255. ANNO 1848. **ARNHEMSCHE COURANT.** Zaturdag 9 [illegible]

Nog iets over het bureaucratisch stelsel.

—

Het denkbeeld door de *Arnhemsche Courant* dezer dagen ontwikkeld, tot eene geheele opheffing van het stelsel van bureaucratie, dat als een welig onkruid in alle hoeken van ons staatshuishouden nestelt en onze beste sappen naar zich trekt, en het daarvoor in de plaats stellen van slechts een paar, onbekrompen bezoldigde ambtenaren bij elk ministerie — heeft hier en daar tegenspraak en afkeuring gevonden. Dit verwondert ons geenszins. Wij zijn zoo gewoon aan het omslagtige dat wij terugdeinzen voor het eenvoudige. Men heeft ons zoozeer gewend aan een gecompliceerd raderwerk van hooge, lage en middelbare ambtenaren, men heeft ons zoozeer verward in een net van administrative beslommeringen en men heeft zich allengs zoozeer de gewoonte eigen gemaakt van dat werk dat over de meeste schijven loopt voor het volmaaktste aan te zien, dat men zich thans niet verbeelden kan, dat men op minder omslagtige wijze, met ter-zijde-stelling van die gansche beambten-hiërarchie even goed, ja veel beter zou kunnen doen. *Simplex sigillum veri* zeiden de ouden: *Het eenvoudige is het kenmerk van het ware.* Bij ons schijnt de spreuk te zijn: *Het omslagtige is het kenmerk der beste regering.*

Van eenen anderen kant hebben wij hooren beweren, dat de *Arnhemsche Courant* hare eventueele ministers à ƒ18,000 en Secretarissen van Staat à ƒ12,000 wat al te rijk uitgedost en er prebendarissen van gemaakt had. Wij verzoeken dat men één ding wel gelieve in het oog te houden. Die sommen van ƒ18,000 en ƒ12,000, hoewel schijnbaar hoog, zouden inderdaad, na aftrek der noodzakelijke onkosten, voor die ambtenaren minder overlaten, dan thans een minister of een secretaris-generaal pleegt te trekken. Wij hebben die sommen niet willekeurig gesteld. Wij hebben tot maatstaf onzer berekening aangenomen, dat elk minister verpligt zou zijn er drie secretarissen, elk à ƒ3000 op na te houden en dat zijne bureau-onkosten ƒ1000 zouden bedragen; dat elk Secretaris van Staat er drie secretarissen, elk à ƒ2000 op zoude moeten nahouden en dat zijne bureau-kosten insgelijks ƒ1000 zouden bedragen. Van het ministeriëel tractement zouden dus ƒ10,000; van het tractement van den Secretaris van Staat ƒ7000 afgaan. De minister zou dus zuiver overhouden ƒ8000 en de Secretaris van Staat ƒ5000; sommen welke inderdaad niemand die met den aard en den omvang van het werk aan een ministeriëel departement bekend is, te hoog zal vinden.

Door elkander genomen zou derhalve elk departement gerekend kunnen worden in drie afdeelingen verdeeld te zijn: *Eerste afdeeling:* 1 minister met 3 secretarissen; *tweede afdeeling:* 1 Secretaris van Staat met 3 secretarissen: *derde afdeeling:* 1 Secretaris van Staat met 3 secretarissen. Totaal 12 ambtenaren, en — het getal der ministeriëele departementen op *tien* stellende — voor alle ministeriën te zamen een getal van 120 ambtenaren. De bezuiniging zou hier voornamelijk ontspruiten uit de vereenvoudiging. De ministers en de Secretarissen van Staat zouden als het ware eene soort van aannemers zijn, die het werk dat zij aannamen te leveren weder onder hun toezigt en hunne verantwoordelijkheid aan anderen onder-verdeelden. De uitgaven uit de landskas zouden oneindig geringer zijn door de vermindering van het personeel; het toezigt zou, uit dienzelfden hoofde, oneindig gemakkelijker, en daardoor oneindig stipter, zijn. Er zou *beter* gewerkt worden, omdat de hoofden der departementen zelve hunne helpers zouden kiezen en er dus een *onmiddellijk*, een *eigen* belang bij zouden hebben — daar *zij* voor het werk verantwoordelijk zouden zijn — om geene andere dan *geschikte* helpers te kiezen, terwijl zij daarenboven steeds vrij zouden zijn, ongeschikte helpers tegen geschikteren te verwisselen. Er zou *meer* gewerkt worden, omdat de helper zou werken onder het onmiddellijk toezigt van zijnen patroon; omdat hij zou weten dat zijn geheele bestaan enkel van den wil van dien patroon afhing; omdat de patroon er *belang* bij zou hebben om de geschiktste en ijverigste helpers te kiezen, want al wat *niet* of *verkeerd* gedaan wordt, komt tot schade van hem. Vooral zou men het groote voordeel genieten, dat het land verlost werd van die schaar van kleine, op hunne sobere en schrale tractementjes voortvegeterende ambtenaren, die noch lust, noch — voor het meerendeel — geschiktheid hebben om wat degelijks voor den dag te brengen; menschen vernederd tot bloote schrijfmachines, handen zonder hersenen en die daarenboven, geenerlei vooruitzigt, geenerlei prikkel, geenerlei liefde voor hun vak hebbende, er slechts op uit zijn, zoo gemakkelijk mogelijk hun geld te verdienen en zich het werk zooveel mogelijk van de schouders te schuiven. Daarvan komt het, dat een of twee klerken of secretarissen, die niet voor »het land" of voor »het gouvernement", — dat fabuleuse en mythologische wezen, waarvan elk, zonder wroeging of knaging des gewetens, zooveel afhaalt, als hij er met mogelijkheid van af *kan* halen — maar voor hunnen patroon werken, in denzelfde tijdruimte meer en beter zullen afdoen, dan een dozijn zoogenaamde »geëmploijeerden" of bureau-mannen.

Het is in alle opzigten voordeeliger voor een land er een gering getal goed bezoldigde ambtenaren op na te houden, dan een legioen ambtenaren die voor een prijsje te krijgen zijn. Bezoldigt men goed, zoo krijgt men niet slechts geschiktere ambtenaren, maar er wordt met meer lust, met meer vlijt, met meer ijver gewerkt. Er wordt *meer* gedaan en er wordt *beter* gedaan. Het is eene ongerijmdheid van loutere kopiisten, van overschrijvers, van menschen die alleen voor het machinale werk geschikt zijn, landsambtenaren te maken. De regering kan beoordeelen of iemand geschikt is, om aan het hoofd van eenen tak van algemeen bestuur geplaatst te worden, maar de regering kan niet beoordeelen wie [illegible] klerk is, wie het best en he[illegible] schrijft, wie het vlugst is om sommen op- en af- te trekken; wie de minste taal-, spel- en schrijf-fouten maakt. De regering *kan* zich met dat onderzoek niet inlaten. Zij *moet* het ook niet. Het is beneden haar. En echter moet zij het doen in het tegenwoordig stelsel. De minister, de secretaris-generaal, de referendaris heeft [illegible] die wel gaarne geplaatst was; hij maakt er een adjunct-surnumerair — ([illegible] die *wacht* om »overplaatsing" te worden!) — van. De ministeriën worden volgestopt met al wat nergens anders voort kan. Blijkt het dat iemand volkomen onbruikbaar is — zoo voegt men hem een' adjunct of een surnumerair toe om voor hem het werk te doen, waarvoor hij ongeschikt is. Zoo vormt zich allengs eene kaste van personen, die, zonder talent, zonder eenigen prikkel tot werkzaamheid, en zonder lust, letterlijk ten laste der natie gealimenteerd worden, omdat zij anders nergens een bestaan zouden vinden. Hoe weinig hulp de regering van die budget-schuimers trekt, blijkt uit de vele en herhaalde klagten van de hoofden der ministeriëele departementen, over de ongeschiktheid en den slenter-geest hunner geëmploijeerden. Dit is natuurlijk en het zal steeds zoo blijven, zoolang men het bureaucratisch stelsel aanhoudt.

Wanneer wij derhalve voorstelden, die gansche kaste van subalterne in lusteloosheid en moedeloosheid voortvegeterende bureau-dienaren af te schaffen, zoo moesten wij daarvoor natuurlijk het inkomen der hoofd-ambtenaren verhoogen. Indien de hoofdambtenaar zelf zijne helpers moet kiezen en onderhouden, zoo moet men hem ten minste in de kosten van dat onderhoud te gemoet komen. Bij het noemen der sommen hebben wij gerekend dat het grootste deel zou weggaan aan de onvermijdelijke kosten van onderhoud van de helpers die de hoofd-ambtenaar zich zou moeten toevoegen. Of nu het cijfer juist is, dit is een punt waar men eene becijfering tegenover zou moeten stellen, maar het blijft hier de vraag of dit *stelsel* niet veel boven het bureaucratische voor heeft?

Wij gelooven, ja! Laat ons ƒ8000 stellen als het inkomen van den minister en ƒ5000 als dat van zijnen hoofd-ambtenaar. Is dit te veel? Er blijven dan over voor de kosten van het departement, voor de bureaukosten en de bezoldiging der secretarissen of klerken ƒ17,000. Bij eene goede keus van personen en een streng toezigt kan men voor ƒ17,000 wel te regt komen. Het is genoeg, maar niet te veel. Zeker zal dan het ministerschap, het Secretarisschap van Staat en de betrekking van particulier secretaris van eenen minister of Secretaris van Staat geene sinecure zijn. Maar dit moet ook niet. Men behoeft den rand van dien beker niet met honig te bestrijken. Door het aantal der ministeriëele departementen op tien te bepalen, zou men daarenboven de verdeeling van den arbeid in de hand werken en het werk meer gelijkmatig maken. De ministers zouden geen grond hebben over hunne helpers te

klagen, omdat het slechts aan hen stond anderen te kiezen. Er zou meer gedaan worden, omdat men scherper toe zou zien. Er zou beter gedaan worden, omdat er een prikkel zou aanwezig zijn, die meer dan eenig andere voortdrijft; de prikkel des eigenbelangs en men zou — een argument dat niet te versmaden is — ruim *vijf en een halve ton gouds* »bezuinigd" en »vereenvoudigd" hebben. Totdat men ons door nadere en betere argumenten van het tegendeel overtuigd heeft, blijven wij dus bij ons eerste gevoelen volharden.

Buitenlandsche berigten.

HONGARIJE.

Uit Sirmië, *27 nov.* Vier dagen geleden greep de Magyarische nationale garde het Servische leger bij Wukonvar in Sirmië en tevens het leger bij Straxa in het Banaat aan, waar zij echter geene nieuwe voordeelen behaalde maar door de Serviers teruggedrongen werd.

De Servische Woiwode generaal *Suplicas* begaf zich eergisteren over Semlin met 3000 geregelde grenstroepen naar het Banaat, om tegen Werschetz op te trekken.

DUITSCHLAND.

Frankfort, *6 dec.* Sedert gisteren beraadslaagt het committé, hetwelk uit verschillende partijen der Rijksvergadering bestaat, ten einde de quaestie, betrekkelijk de verkiezing den Rijksbestuurder, reeds door voorloopige beraadslagingen tot eene beslissing voor te bereiden.

Weenen, *3 dec.* Er hebben sterke bewegingen onder de troepen plaats. Men verneemt, dat de nationale garde in de naburige Hongaarsche steden ontwapend en de mobiele garde, waarop men meer staat meent te kunnen maken, van wapens voorzien wordt.

De Hongaren gaan voort met zich tot den krijg uit te rusten. Vooral worden Pesth en Comorn aanzienlijk versterkt; *Kossuth* zou gezegd hebben dat het Oostenrijksche leger daar zijn graf zou vinden.

Een goed onderrigt blad meldt heden, dat sommigen meenen dat Oostenrijk omtrent de bezetting der Donau-provinciën met Rusland eene overeenkomst zou hebben getroffen.

Weenen, *3 dec.* Men hoopt dat er spoedig eene algemeene amnestie zal verleend worden. Vernieuwde voorslagen tot eene minnelijke schikking door Hongarije, doen de hoop koesteren, dat deze rampzalige oorlog weldra zal ophouden.

De Croatische troepen zijn zonder tegenstand te ontmoeten van het Wolfsdal tot het Nikolsdal voortgerukt; de boeren gaven hunne wapens vrijwillig over.

De universiteit dezer stad zal even als die te Lemberg dezen winter gesloten blijven.

Bij de onverwachte bekendmaking van het keizerlijk manifest, stonden de fondsen in het eerst 2 pCt. lager, waarschijnlijk omdat de weglating van »constitutionneel Keizer" en de bijvoeging van »bij de gratie Gods" de gemoederen in eene verkeerde stemming bragt; bij het einde van de beurs stonden de fondsen zoo hoog als gisteren.

De Keizer heeft zich naar Praag begeven, waar hij vooreerst zijn verblijf zal houden.

Praag, *3 dec.* Onze stad werd heden door de aankomst van den Keizer en de Keizerin verrast. Zij kwamen hier des nachts om 11¼ ure aan.

Gisteren, den 2den december, waren Prins *Windischgrätz* en *Jellachich* naar Ollmütz ontboden. De Keizer gaf hun kennis, dat hij en Aartshertog *Frans Karel* ter gunste van zijnen neef *Frans Jozef* afstand deed van den troon. Na deze mededeeling begaven zich HH. MM. naar het station van den spoorweg, om met eenen extra-trein te vertrekken. De reden van den afstand zoude te zoeken zijn in de Hongaarsche quaestie. De Keizer gevoelde dat hij hieromtrent in te vele moeijelijkheden gewikkeld was; men koestert de hoop dat de nieuwe troonsopvolger eene vredelievende beslissing der Hongaarsche en Italiaansche quaestiën zal tot stand kunnen brengen.

Kremsier, *3 dec.* Heden had de vierde zitting van den Rijksdag plaats. De president meldde, dat deze, op verzoek van den minister-president *von Schwarzenberg*, was bijeengeroepen, die aan de vergadering eene gewigtige mededeeling doen wilde. Weldra verscheen ook werkelijk de minister-president, die des morgens Ollmütz verlaten had, besteeg de tribune en deelde alstoen aan de vergadering mede: *dat Keizer* Ferdinand I *in de troonzaal van het bisschoppelijk paleis te Ollmütz, in tegenwoordigheid van de aanwezige leden van het keizerlijke huis, van den prins* Windischgrätz *en den Banus van Croatie*, Jellachich, *den minister-raad vergaderd had en aldaar, vergezeld van zijne gemalin en van den prins* Lobkowitz *was verschenen en te kennen gegeven had, dat gewigtige redenen hem bewogen hadden de kroon ten behoeve van zijnen neef* Frans Joseph *neder te leggen, nadat hij dezen mondig verklaard, en den Aartshertog* Frans Karel *ten behoeve van zijnen zoon afstand had gedaan van den troon.* Na deze gewigtige mededeeling las de minister-president de stukken voor, waarbij de Keizer *Ferdinand I* zijnen neef meerderjarig verklaard had; voorts de acte van afstand van den aartshertog *Frans Karel* van den troon, ten behoeve van zijn eerstgeboren zoon en opvolger, en eindelijk de acte van abdicatie van den Keizer *Ferdinand* zelven. Na de voorlezing dezer stukken aan de vergadering werden zij door de desbetreffende personen, alsmede door de ministers onderteekend en werd *Frans Jozeph I als Keizer van Oostenrijk geproclameerd.*

Vervolgens las de minister-president het manifest van *Ferdinand I.* voor, waarin hij zijne abdicatie aan de volken van Oostenrijk mededeelt. Na het opsommen van de pogingen, die de Keizer tot heil zijner volken aangewend en de bewijzen van liefde en trouw, ook van ontrouw die hij ontvangen heeft, geeft de vorst als grond van zijn besluit op: »dat de drang der gebeurtenissen, de onmiskenbare en ontegensprekelijke behoefte aan eene groote veelomvattende verandering in de staats-instellingen, welke hij in de maand maart dezes jaars te gemoet gekomen is, hem de overtuiging gegeven hebben, *dat er jeugdiger krachten toe noodig waren, om het groote werk te ondernemen en tot een gewenscht einde te brengen.*

In het manifest, dat de nieuwe Keizer *Frans Joseph I* uitgevaardigd heeft, om aan de volken van Oostenrijk zijne aanvaarding van de Kroon aan te kondigen, en dat even als het genoemde manifest van afstand van den 2den dec. uit Ollmütz gedagteekend is, geeft de nieuwe Vorst onder anderen te kennen, dat hij de behoefte en de hooge waarde van vrije en met den tijd overeenkomende instellingen uit eigene overtuiging erkennende met omzigtigheid den weg betreedt, welke tot eene heilaanbrengende verandering en verjonging van de gezamenlijke monarchie zal voeren; dat het vaderland op de grondslagen der ware vrijheid, op de grondslagen van gelijke regten voor alle volken van het rijk en van de gelijkheid aller staatsburgers voor de wet, zoowel als van de deelneming der volksvertegenwoordigers aan de wetgeving, op nieuw zal te voorschijn treden in de vroegere grootheid, maar met verjongde kracht en bij de stormen des tijds een ruim woonhuis zal uitmaken voor de verschillende talen sprekende volken, die onder één scepter vereenigd zijn. Vast besloten, zegt de Keizer, den glans der Kroon onbevlekt te houden en de monarchie in zijn geheel te handhaven, maar bereid om onze regten met de vertegenwoordigers onzer volken te deelen, rekenen wij er op, dat het met Gods bijstand en in overeenstemming met de volken, gelukken zal, al de landen en stammen der monarchie tot een groot staatkundig geheel te vereenigen. Zware beproevingen hangen ons boven het hoofd, rust en orde zijn in verschillende streken van het rijk verstoord. In een gedeelte van de monarchie brandt nog op dit oogenblik de burgerkrijg; maar alle maatregelen zijn genomen, om alom den eerbied voor de wetten te doen herstellen. Het bedwingen van den opstand en de terugkeer van den inwendigen vrede zijn de eerste voorwaarden van een gelukkigen afloop van het groote werk der staatsregeling. De Keizer eindigt met hiertoe zich op de medewerking zijner volken te beroepen.

Een soortgelijk manifest had de nieuwe Keizer ook aan den Rijksdag gerigt en hierbij den wensch geuit, dat het werk der constitutie spoedig mogt ten einde gebragt worden.

Daarna werd een brief voorgelezen van den Keizer aan den minister-president, waarbij het geheele ministerie behouden werd; buitendien was de baron *Culmer* tot minister zonder portefeuille met zitting in den ministerraad benoemd.

Al deze mededeelingen werden met luiden bijval door de vergadering ontvangen. Zij besloot eene deputatie naar Ollmütz te zenden, ten einde den voormaligen Keizer *Ferdinand* hulde te brengen en tevens den nieuwen Keizer *Frans Joseph I* te begroeten bij zijne troonsbestijging. Tevens werd aan eene commissie opgedragen een adres van gelukwensching aan den nieuwen vorst op te stellen.

Berlijn, *5 dec.* Z. M. de Koning heeft den president van de regtbank van koophandel, *von der Heydt*, benoemd tot minister van Koophandel, Nijverheid en Openbare Werken, en den onder-staatssecretaris graaf *von Bulow* tot minister van Buitenlandsche Zaken *ad interim.*

Voorts is, bij koninklijk besluit van heden, *de Rijksdag ontbonden*, »naardien het den Koning, blijkens het deswege door het ministerie gegeven rapport, uit de laatste zittingen van den Rijksdag tot zijne diepe smart gebleken is, dat het groote werk, tot hetwelk deze vergadering was bijeengeroepen, zonder schending van de waardigheid der kroon en zonder benadeeling van het daarvan onafscheidelijke welzijn des lands, niet langer voortgezet kan worden.

Keulen, *6 dec.*, *11 ure des avonds.* Uit Berlijn ontvangen wij een onverwacht en in dezen vorm onaangenaam geschenk — eene GEOCTROOIJEERDE STAATSREGELING. De *Preuss. Staats-Anzeiger* van heden bevat namelijk 1o. de koninklijke boodschap wegens de *ontbinding der Nationale Vergadering* met eene missive van het ministerie van Staat, waarbij zij wordt aangeraden; 2o. het *ontwerp van staatsregeling voor den Pruisischen Staat*, en 3o. eene koninklijke boodschap wegens het bijeenroepen der Kamers voor den 26sten februari van het volgende jaar ter herziening van de voorloopig geoctrooijeerde staatsregeling, ter onderzoeking van onderscheidene aangekondigde provisioneele wetten en ter regeling van andere aangewezene wetsontwerpen, die eene spoedige beslissing vereischen.

Zooverre ons bekend is, heeft de afstand van Keizer *Ferdinand* in Oostenrijk eenen gunstigen indruk gemaakt: in den Rijksdag is eene proclamatie van den jeugdigen Keizer medegedeeld, die geheel en al met het programma van het ministerie overeenkomt en hoop geeft op eene betere toekomst.

FRANKRIJK.

Parijs, *5 dec.* Eindelijk heeft men zekere, ten minste officiëele berigten omtrent het verblijf van den Paus ontvangen. Hij bevindt zich nog te Gaëta en schijnt niet voornemens te zijn in Frankrijk te komen. De generaal *Cavaignac* heeft heden in de zitting der Nationale Vergadering de volgende mededeeling gedaan: Den 26sten nov. was er naar Toulon bevel gezonden, om de afdeeling in te schepen, die tot bescherming van den Paus moest dienen. Dit bevel was den 29sten nov. te Toulon en te Marseille aangekomen en den volgenden dag kwam de heer *de Corcelles* insgelijks te Marseille aan. Den 2den dec. hebben wij eene telegraphische depêche ontvangen, volgens welke de Paus werkelijk te Gaëta was aangekomen, alwaar zich de Koning van Napels bij hem gevoegd had. Ook de heer *de Corcelles* was van Marseille naar Gaëta vertrokken, om er den Paus te ontmoeten. In den avond van den 2den had zich de divisie te Toulon ingescheept, maar zoodra de regering vernomen had dat de persoon van den Paus niet meer in gevaar verkeerde, heeft zij aan de divisie bevel gezonden om niet te vertrekken. Ten slotte zeide de generaal dat de telegrafische depêches door de luchtgesteldheid vertraagd waren, maar verdere inlichtingen omtrent de onwaarheid der vroegere depêches gaf hij niet. En toch moet het zonderling schijnen, dat de laatste telegrafische depêche heeft kunnen melden, dat Z. H. zich te Gaëta ingescheept heeft, hetgeen niet gebeurd is, om niet te spreken van het eerste berigt, volgens hetwelk hij voornemens was, zich naar Frankrijk te begeven. Ook de telegraaf verdient dus geen onvoorwaardelijk geloof. Zooveel schijnt nu te blijken, dat de Paus zich noch aan boord van de *Ténare*, noch van een ander Fransch, Engelsch of Spaansch schip begeven heeft, maar zich nog te Gaëta bevindt. Voorts verzekert men, dat hij zijn verblijf genomen heeft in Monte Cassino, in de nabijheid van Gaeta, alwaar hij de hem gevolgde kardinalen bijeen geroepen had, om te beraadslagen over de vraag, wat in deze omstandigheden te doen staat. De Koning van Napels, die zich met zijne familie naar Gaëta gespoed heeft, moet er sterk bij den Paus op aangedrongen hebben, dat hij zich in zijne staten mogt blijven ophouden, zoodat er weinig of geene waarschijnlijkheid bestaat, dat hij in Frankrijk zal komen.

Parijs, *6 dec.* De tijdingen uit Napels en Rome gaan tot den 27sten november. Zij bevestigen, met vermelding van vele belangrijke bijzonderheden, de aankomst van den Paus op het Napolitaansche grondgebied. Allerwege heeft deze gebeurtenis eenen diepen indruk gemaakt. Zij schijnt eene reactie aan te duiden. Rome is rustig; doch deze rust is veeleer het gevolg van ontzetting dan van vertrouwen.

De Romeinen durven de republiek nog niet uitroepen.

Binnenlandsche Berigten.

NOORD-BRABAND.

1ste district. ('s Hertogenbosch). Bij nadere stemming is verkozen tot lid der Tweede Kamer mr. *J. L. A. Luyben* met 426 stemmen tegen 423, die op mr. *N. F. C. J. Sassen* waren uitgebragt.

4de district (Heusden). Bij eene nadere stemming voor den tweeden kandidaat der Eerste Kamer is als zoodanig verkozen *A. N. J. Hanedoes van Almkerk* met 391 stemmen tegen 277, die op mr. *F. X. Verheijen* waren uitgebragt.

6de district (Eindhoven). Bij eene nadere stemming over den tweeden kandidaat der Eerste Kamer is daartoe verkozen jhr. *L. van Sasse van Ysselt* met 185 stemmen tegen 141, die op *W. F. Guljé* waren uitgebragt.

7de district (Breda). Bij de nadere stemming voor eenen tweeden kandidaat der Eerste Kamer, is verkozen *Ch. Cuypers*, met 535 stemmen tegen 247, welke de heer *Nahuys van Burgst* bekwam.

9de district (Bergen-op-Zoom). Bij eene nadere stemming voor candidaten der Eerste Kamer zijn als zoodanig verkozen mr. *L. van Lichtenvelt* en mr. *L. van Sasse van Ysselt.*

ZEELAND.

3de district (Goes). Uitgebragte stemmen 598. Er is geene meerderheid noch voor de Tweede noch voor de Eerste Kamer. Voor de Tweede zal overgestemd worden tusschen de HH. *P. J. Bachiene*, die 259 en *J. J. van Deinse*, die 246 stemmen bekomen heeft. Voor de Eerste Kamer zal nader gestemd worden tusschen 1o. de HH. *J. G. J. van den Bosch* en *A. Kakebeeke*, en 2o. mr. *F. N. van der Bilt* en jhr. *Ch. de Maere.*

4de district (Sluis). Uitgebragte stemmen 634. Verkozen tot lid der Tweede Kamer mr. *D. van Eck* met 495 stemmen. Voor de Eerste Kamer geene volstrekte meerderheid. Er zal overgestemd worden tusschen de HH. *A. Kakebeeke Jz.* (309 st.) *A. Pické* (305), *A. B. Thomaes* (113) en *C. L. de Maire*(68).

Leeuwarden, 6 *dec.* Wij vernemen dat de kiesgeregtigden der ingezetenen van Woudsend zich per adres gewend hebben tot den heer gouverneur dezer provincie, met beklag dat het hun door de geïsoleerde ligging van hun dorp onmogelijk kan worden, om de hoofdplaats te bereiken, en zij alzoo met bescheidenheid aandringen om aan hunne plaats een onderkiesdistrict te vestigen, daar zij alle het grootste belang stellen in de uitoefening der burgerschapsregten, hun bij de gewijzigde grondwet toegestaan.

— Naar wij vernemen, heeft mr. *B. Albarda* besloten zitting te nemen in de Tweede Kamer der Staten-Generaal, voor het district Leeuwarden.

(*P. F. C.*)

Assen, 2 *dec.* Gisteren zijn van hier eenige dragonders naar Beilen vertrokken, die er heen gezonden zijn op aanschrijving van den burgemeester aldaar, omdat bij den ontvanger der directe belastingen, commiesen en schatter van het slagtvee, meerendeels al de glazen door het gemeen ingeworpen zijn, zoodat men noodig geoordeeld heeft militaire magt in te roepen. De schatter heeft, zoo als men zegt, reeds aanvrage gedaan, om van deszelfs post ontslagen te worden, ten einde verdere onaangenaamheden te voorkomen.

— Te Hoogeveen is ten huize van den herbergier *T. Smelt* eene talrijke vergadering gehouden, die uit haar midden eene commissie heeft benoemd, om aan het plaatselijk bestuur een request in te dienen, inhoudende verzoek om bezuiniging op onderscheidene daarbij genoemde punten.

Maastricht, 4 *dec.* Dezer dagen is alhier bij het ontgraven der Bassin-Sluis voor het kanaal van Luik naar Maastricht, gevonden een gedeelte van den kop van eene hier onbekende diersoort, en wel op ongeveer 4 el onder den beganen grond, ter plaatse waar de leem- of kleigrond op de kiezel afscheidt.

Het gevonden gedeelte heeft eene lengte van 22 duim, aan het achtereinde of bovenste gedeelte eene duim, aan het van voren van 5 duim. Het breedte van 10 duim en van voren van 5 duim. Hetzelve is bolvormig en voorzien van 6 tanden, waaronder 2 slagtanden. De twee laatsten zijn 12 duim lang; de vier overigen 2 duim en wit als ivoor; zij vormen met het verhemelte een zeer scherpen hoek.

Dit fragment zal aan den heer minister van binnenlandsche zaken worden verzonden; als wanneer waarschijnlijk deswege een rapport door den heer dr. *Janssen*, te Leiden, zal worden uitgebragt.

(*Amst. Ct.*)

Arnhem, 8 *dec.* In Drenthe hebben dr. *Nassau* voor de kandidatuur der Eerste Kamer, en mr. *Als Homan* voor die der Tweede Kamer verzocht, niet in aanmerking te komen. Beiden waren gebragt op de dubbeltallen, over welke moet worden overgestemd.

— Z. M. heeft gisteren den luit.-generaal hertog *Bernard van Saxen-Weimar Eisenach* benoemd tot kommandant van het leger in Nederl.-Indië.

— Tot aanvulling van het berigt der verkiezingen te Venlo hebben wij nog te vermelden de verkiezing aldaar van den heer *P. C. Hafmans* tot 2den candidaat voor de Eerste Kamer.

De heer mr. *H. Jacobson*, te Almelo gekozen, heeft, naar wij vernemen verklaard, het lidmaatschap der Tweede Kamer niet te kunnen aannemen.

(*Hand.*)

Ingezonden Stukken.

Iets over het Manifest van den heer mr. W. F. E. Marggraaff, advocaat en grondeigenaar te 's Hertogenbosch, voorkomende in den *Noord-Brabander* van donderdag den 23sten en dingsdag den 28sten november.

De schrijver legt in dit stuk zijne staatkundige geloofsbelijdenis bloot en beveelt zich tevens aan tot candidaat voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal. De politische beginselen van den schrijver zal ik onaangeroerd laten, doch ik gevoel mij verpligt ter eere en ter bevordering der waarheid, een enkel woord te spreken over de dwaalbegrippen betrekkelijk den militairen stand in hetzelve vervat; dwaalbegrippen die niet alleen bij den schrijver, doch die helaas! nog bij zoo velen worden aangetroffen en dat nog wel in de 19de eeuw, de zoogenaamde eeuw van verlichting en vooruitgang!

De schrijver zegt namelijk woordelijk het volgende: (de volksvertegenwoordigers?) op hun ...e toen zij (de volksvertegenwoordigers?) op hun ...ndpunt konden weten dat dit te-kort bestond, ...g eene som van bijna vier millioenen voor het ...partement van oorlog (dat reeds twaalf millioen ...slonden had) stemden, en wel met een votum ...vertrouwen zonder de minste inlichting te vragen ... een onbekend, pas opgetreden ministerie; doch ... strekken moest om onze jongelingschap, welke ... eenig gevaar in acht dagen onder de wape... te brengen is, in het voorjaar zonder noodzaak van landbouw en nijverheid af te roepen, en ze na een half jaar aan fainéance, drank, liederlijkheid enz. gewend te hebben, weder naar huis te zenden, waar in het winter-saisoen geen arbeid voor hen te vinden is; in plaats indien er dan al meer geld voor oorlog in vrede moest gestemd worden, ten minste den minister te noodzaken dit tot nuttiger einde te besteden als b. v. een millioen aan te wijzen, om het kanaal van Grave op Geertruidenberg daar te stellen, als defensie en inundatie kanaal, hetwelk goed ingerigt met eene bezetting van zes duizend man een leger van veertig duizend kan vervangen en alle binnendringen van den vijand langs eene zoo uitgestrekte linie beletten, een werk dat niet in acht dagen, even als de oproeping der militie kan plaats hebben, en waarvoor de gelden reeds in october 1837 door de troonrede waren toegezegd, waaraan duizende, nu in armoede en gebrek omdoolenden brood en welzijn hadden kunnen ontberen." Het is wel niet zeer duidelijk, doch wanneer men het eenige malen over leest, begrijpt men er toch iets van. Verder zegt de schrijver nog dit: »Mijn programma bestaat in negen woorden die ik twintig jaar lang overal, waar het pas gaf, in aanwending heb gebragt en verkondigd. Zij luiden: *»blijf in de waarheid; de waarheid zal u vrijmaken.*" Ik verklaar niet de minste overeenstemming te kunnen vinden tusschen dit programma en het bovenstaande. Schrijver toch zegt *»blijf in de waarheid;"* en in hetgeen hij hierboven zegt, is hij *niet in de waarheid*, hieruit zoude men dus de conclusie kunnen maken dat de schrijver niet goed weet wat het woord waarheid beteekent; dit echter te veronderstellen van een advocaat, van iemand die in zijne verhandeling, waarmede hij de waardigheid van doctor in de beide regten verkreeg, reeds als stelling had *»blijf in de waarheid; de waarheid zal u vrijmaken,"* zoude te erg zijn. Ik neem dus aan dat schrijver weet wat waarheid is, namelijk: de juiste overeenstemming van onze gedachten en ons oordeel met het wezen der zaak. Heeft alsdan de schrijver zich deze regelen herinnerd toen hij het bovenstaande schreef? Neen, hij heeft zich daar, niettegenstaande eene twintigjarige gewoonte, zeer ver *buiten de waarheid* begeven, hij heeft daar, zonder te onderzoeken of zijn oordeel juist overeenstemde met het wezen der zaak, zich aan vooroordeelen schuldig gemaakt, omtrent zaken van welke hij geen flaauw begrip heeft.

„Laten wij schrijvers gezegde eens wat nader beschouwen. Over het *verslinden* der twaalf millioen, als ware het leger eene groote menagerie, zal ik niet spreken; evenmin zal ik mij met den schrijver in eene polemiek inlaten, in hoeverre het al of niet noodzakelijk geweest is, dat in het voorjaar de miliciens der ligtingen van 1845 en 1846 zijn onder de wapenen geroepen; ook zal ik zwijgen over schrijvers vermetelheid om zich te durven wagen op het gebied der strategie, doch laten wij een oogenblik stilstaan bij deze zinsnede: »en ze na een half jaar aan fainéance, drank, liederlijkheid enz. gewend te hebben." Hoe is het mogelijk dat iemand die zelf, gedurende de Belgische omwenteling, de wapenen heeft gedragen, zulke *nonsens* kan nederschrijven! Ik wenschte schrijvers gedachten wel eens te weten, wanneer hij zich eens als soldaat, gedurende drie maanden in dit saizoen aan deze fainéance had moeten gewennen; ik twijfel er zeer aan of hem dezelve wel zou zijn bevallen, vooral wanneer hij twee à drie maal in de week op wacht had moeten trekken en alsdan des nachts, als schildwacht, eenige uren onder den blooten hemel, in de hevigste koude, wind, sneeuw en wat het saizoen al verder voor onaangenaams aanbiedt, had moeten doorbrengen.

Schrijver toont, dat hij hier zijn programma heeft vergeten, dat hij het wezen der zaak niet heeft onderzocht, een eerste vereischte toch om *in de waarheid te blijven*, en zich heeft laten wegslepen door zijne vooringenomenheid tegen den militairen stand. In het begin van zijn stuk zegt de schrijver dat de *»geest der duisternis"* zich weder begint te vertoonen; ik geloof dat zelfs het licht des tijds nog niet voor hem is opgegaan; zulke gezegden toch kan men in de tegenwoordige tijd alleen verwachten van die menschen die nog steeds in de *duisternis* verkeeren en die men zoo eigenaardig met den naam van *Domperianen* bestempelt — eene sekte die in den tegenwoordigen tijd nog zeer rijk is aan leden; — van die menschen die niet weten wat het leger is en wat in hetzelve omgaat, die hetzelve beschouwen als eene nuttelooze ballast, zonder eens hunne gedachten te laten gaan over de diensten welke het leger bewijst, wanneer de inwendige rust verstoord wordt door ontevredenen, die het wettig gezag trachten omver te werpen en door plundering en roof zich zoeken te verrijken met de bezittingen hunner landgenooten en nog veel minder denken aan de groote diensten die hetzelve bewijst, wanneer het geroepen wordt om ter verdediging van het vaderland aan eenen buitenlandschen vijand het hoofd te bieden, om Neerlands alouden roem en onafhankelijkheid te handhaven. Wanneer de ure des gevaars gekomen is, wanneer elke hoop op het leger is gevestigd, dan, ja dan alleen, denken zij aan hetzelve, dan zouden zij elk soldaat wel in 't goud willen laten zetten!

Gij kiezers die zoo gaarne het leger zaagt afgedankt, gij voorstanders der schoonschijnende volkswapeningen, betreurt het met mij dat de schrijver zoo laat met zijn manifest voor den dag is gekomen; dit is de man dien gij naar 's lands vergaderzaal had moeten zenden, alwaar hij zekerlijk uwe beginselen krachtdadig zou verdedigd hebben.

Het is te wenschen dat de vrienden der waarheid schrijvers manifest *ad notam* zullen nemen en dat het niet ter griffie zal worden gedeponeerd, zoo als heeft plaats gehad met de memoriën door hem ingezonden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal en aan de Provinciale Staten van Noord-Braband; ik voor mij twijfel er echter zeer aan of het wel een beter lot zal te beurt vallen.

Ik eindig met den wensch, dat wanneer de schrijver weder tot het publiek spreekt, hij zich wat beter zal houden aan zijn programma en zich daarbij ook dezen gulden regel zal herinneren: *Onderzoek alle dingen en behoud het goede.*"

's Bosch, den 4den december 1848.

ROGER,
2de luitenant bij het 6de regiment infanterie.

Correspondentie.

Het stuk van den heer R. v. V. uit Nijmegen van den 7den december kan niet geplaatst worden. Het is te personeel.

Het artikeltje van N. N. over den Hertog van *Saksen-Weimar* ook niet, omdat het te onbepaald en niet gelukkig gesteld is. Ook zijn wij het niet met den inzender eens.

Advertentiën.

f 100,000 en groote aanzienlijke prijzen getrokken zijn, is wederom in de 206de Koninklijke Nederlandsche Loterij getrokken de kapitale som van *f* 60,000; devies: *Zilver gezaaid en goud gemaaid.*

Eene buitengewone genezing van verzwakten toestand;

DOOR DE

Holloway's Pillen veroorzaakt.

Mevrouw *MITCHEL*, wonende te *Birmingham*, *Brestal Road* was zoo verzwakt, dat zij niet in staat was zich te kleeden; daarbij had zij gestadig pijn in de regter zijde, zoodat zij er niet op kon liggen, had altijd hoofdpijn van slechte spijsvertering en steeds een ter neder gedrukt gestel. Deze dame had, voor dat zij zoo erg ziek werd, verschillende badplaatsen bezocht en kundige Geneesheeren geraadpleegd, zonder eenige baat te vinden; nu echter heeft zij tot verwondering van hare Familie en Vrienden eene uitmuntende gezondheid bekomen door het gebruik der *HOLLOWAY'S* Pillen.

Door het vermeerderd debiet zijn de Prijzen thans de volgende:

Doosjes Pillen van *f* 0.90, *f* 2.10 *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50; *Potjes Zalf* van *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15 *f* 15.90, *f* 23.90.

Zijn op *franco-aanvrage* à contant te bekomen, bij den Heer *F. ROMEIJN*, *Fz.*, Depôthouder te *Arnhem*; alsmede te *Londen*, Strand 244, *HOLLOWAY'S* Etablissement.

RIJN- EN IJSSEL-STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

Dienstregeling voor de maand December 1848.

OPVAART.

Van *Kampen* op *Arnhem* en *Emmerik*, den 5den en 10den, des morgens om 3 uur.

Van *Emmerik* op *Dusseldorp* en *Keulen*, den 6den en 11den, des morgens om 8½ uur.

AFVAART.

Van *Keulen* op *Dusseldorp*, den 2den, 7den en 12den, des avonds om 5 uur.

Van *Dusseldorp* op *Arnhem*, den 3den, 8sten en 13den, des morgens om 7 uur.

Van *Arnhem* op *Kampen* en *Amsterdam*, den 4den en 9den, des morgens om 7 uur, en den 13den, des avonds om 4 uur.

Rijn-Stoomboot-vaart.

KEULSCHE-MAATSCHAPPIJ

DAGELIJKSCHE DIENST

Van Arnhem direct naar Keulen, Mainz, Mannheim, Straatsburg en tusschen gelegene plaatsen.

Vertrek van Arnhem, *des morgens ten 6 ure*, om nog denzelfden avond e *Keulen* aan te komen.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Onderge teekende te *Arnhem*, bij de Factorij van den Nederlandschen Rijn-Spoorweg te *Amsterdam*, en, door geheel het Rijk, aan de Kantoren van de Algemeene Expeditie-Maatschappij (*C. VAN DER HORST*) met welker Diligence-Diensten deze Vaart in onmiddellijk verband staat.

H. BUDDE, GJzn.

POLYTECHNISCH KABINET.

De Heeren *FINN & ZONEN*, uit *Londen*, hebben de eer het Publiek te berigten, dat hun bekend interessant KABINET, bestaande uit eene uitmuntende verzameling van ELECTRO-MAGNETISCHE TELEGRAFEN, de ATMOSPHERISCHE SPOORWEG etc., in derzelver volle werking, *van Zaturdag den 9den December en volgende dagen*, voor KORTEN TIJD, opengesteld zal zijn in het gebouw genaamd *Musis Sacrum*, van des morgens 11 tot des namiddags 4 ure.

Entrée 75 Cts.; Kinderen 50 Cts.

Théâtre Français à Arnhem.

Samedi, *9 Décembre 1848*.

No. 2 de l'Abonnement.

LA PREMIÈRE REPRÉSENTATION DE:

LES PREMIÈRES ARMES DE RICHELIEU (Demandé),

Comédie-Vaudeville en deux actes.

LE DÉPIT AMOUREUX,

Comédie en deux actes et en vers de MOLIÈRE.

On commencera à 7 heures.

Ordre du Spectacle: 1. *Le Dépit*; 2. *Richelieu.*

Burgerlijken stand.

Van 30 nov. tot en met 6 dec.

ARNHEM:

Ondertrouwd: E. Bodt, 28 j. en J. H. Teunissen, 39 j. — H. Wessels, 24 j. en J. Carel, 33 j. — J. W. Hoogveld, 32 j. en W. Hendriks, 32 j. — H. T. Wichman, 25 j. en J. A. Jacobs, 22 j. — P. G. Carpentier, 27 j. en F. W. Kloosterman 30 j.

Gehuwd: H. Navarro met C. J. Schilham.

Bevallen: H. van Kuijk geb. Vervoort, Z. — B. K. Schmitt geb. Zijns, D. — J. ter Vrugt geb. van Otterlo, D. — H. S. Harmsen geb. Hendriks, Z. — M. Willemsen, geb. Helmes, Z. — G. Janssen geb. Geijsen, 2 Z. — G. H. Hekking, wed. B. van Driessen, D. — A. G. Pitlo geb. Kuijk, Z. — C. E. Remmers geb. van Waveren, D. — C. Langendonk geb. Derksen, D. — M. van Laar geb. van Lil, Z. — M. C. Gombault geb. van der Stroom, Z.

Overleden: G. Broekhuizen, echtgenoot van B. Hekking, 53 j. — E. Wiegmond, huisvrouw van N. van Burik, 62 j. — J. C. Tenser, echtgenoot van J. de Loos, 48 j. — C. Kamphorst, 16 w. — J. G. Goedhart, huisvrouw van C. van Beem, 35 j. 10 m. — J. Hendriks, 22 j. — J. Portz, 56 j. — Doodgeb. Z. van J. Groeneveld en H. P. Bartels.

TIEL:

Gehuwd: Geene.

Bevallen: J. W. Post, geb. van Krieken, D. — T. Jager, geb. Maasbach, D.

Overleden: J. Heijster 4 w. — A. M. Linkenhof 74 j.

WAGENINGEN:

Gehuwd: Geene.

Bevallen: H. Neb, geb. Wijnen, Z. — J. van den Born, geb. Stassen, Z.

Overleden: Geene.

ZALT-BOMMEL:

Gehuwd: Geene.

Bevallen: Geene.

Overleden: A. L. Leuw, weduwenaar van R. M. Polak, 87 j.

Marktprijzen.

AMSTERDAM, 6 December.

Tarwe en *Rogge* tot vorige prijzen met weinig handel, als: Tarwe; 121 ℔ Vries. *f* 185; 117 ℔ Gron. *f* 150. — En van Rogge, 120 ℔ Odessa *f* 133; 124 ℔ Gelders. *f* 146. — *Garst* als voren; 100, 103 ℔ p. n. Old. Winter *f* 109, 116. — *Koolzaad* in een doen; Vlaamsch 56½ £; Oostvriesch 48½, 48 £; op 9 vat dadelijk 61 £. — *Lijnzaad* in veiling: 108, 109 ℔ Calcutta *f* 8⅝. — *Raapolie* dadelijk williger, op levering met weinig handel in een doen; op 6/w. *f* 38; Vlieg. *f* 37; mei *f* 36 à ½. — *Lijnolie* op 6/w. *f* 27½; Vlieg. *f* 26½. *Hennepolie* op 6/w. *f* 35; Vlieg. *f* 34.

SCHIEDAM, 6 december.

Rogge 151/2 ℔ j. Rost. *f* 156. — *Gerst* 124/2 ℔ Koersche *f* 143. — *Moutwijn* per Ned. vat zonder fust *f* 12. — *Jenever* *f* 15.50; Amst. proef *f* 16.75 zonder de belasting.

DELFT, 7 december.

Hooiboter *f* 30 à 36 het vierde vat.

GRONINGEN, 5 december.

Oude *Tarwe* bij voortduring stil, nieuwe weder iets verlaagd en de smet, waarin nog al iets is omgegaan heeft 50 cts. beneden die notering opgebragt; 127 à 130 ℔ jarige roode Tarwe *f* 8 à 9; 120 à 127 ℔ Ommel. *f* 5.20 à 6.30; 120 à 127 ℔ Oldamm. *f* 5 à 6.10; 123 à 127 ℔ witte (jarige) *f* 7.75 à 8.75; 116 à 120 ℔ dito (nieuwe) *f* 4.60 à 5.40. — *Rogge* vond tot 10 cts. verlaging nog maar trage koopers; 120 à 123 ℔ o. Rogge *f* 4.35 4.75; 116 à 120 ℔ n. *f* 3.85 à 4.25. — *Boekweit* weinig gevraagd, maar ook minder dringend aangeboden, een paar partijen Veen hebben zelfs één stuiver meer opgebragt; 110, 113 à 116 ℔ grijze Zand *f* 3.55 à 4.35; 110, 113 à 116, ℔ zwarte Zand *f* 3.35 à 4.15; 110, 113 à 116 ℔ Veen *f* 3.20 à 4.05. — Winter-*Garst* iets lager afgegeven, Zomer dito als voren en voor Knobbe scheen op eens alle kooplust verdwenen te zijn; 93 à 99 ℔ Winter *f* 2.50 à 3.20; 96 à 103 ℔ Zomer *f* 2.70 à 2.35; 103 à 107 ℔ Knobbe *f* 3.20 à 50. — *Haver* meest als voren en van witte Voer was op ver na niet zoo veel meer ter markt; 78 à 85 ℔ dikke brouw *f* 2 à 2.50; 65 à 72 ℔ witte Voer *f* 1.45 à 1.90; 68 à 75 ℔ zwarte dito *f* 1.60 à 1.95. — *Boonen* minder gevraagd; Paarde dito *f* 4 à 4.40; Duiven dito *f* 4.75 à 5.25. — *Gort* als voren; grove dito *f* 5.50 à 6; puike dito *f* 6.25.75; Parel dito *f* 8¾ à 12. — *Koolzaad* goed prijshoudend en zelfs iets hooger verkocht. voor Oostvriesch is van *f* 9.50 tot 10.25 bedongen. — *Raapolie* wel zoo vast *f* 35. — *Raapkoeken* geheel onbegeerd en wederom lager aangeboden *f* 60 à 64.

SNEEK, 5 december

Boter *f* 37.50 à 38.

TIEL, 4 december.

Onze markt was van alle soorten van granen wel voorzien. De Tarwe kon niet dan dalende opgeruimd worden. Oude Tarwe circa vorige prijzen. Nieuwe 40 à 50 cts. minder. — *Oude Tarwe* van *f* 7 à 8 à 9; Nieuwe Tarwe van *f* 5.50 à 6.50 à 8.25. — *Rogge* in een doen, *f* 4.75 à 5.25. — *Garst* *f* 3.75 à 4.25. — *Duiveboonen* *f* 5 à 5.50. — *Haver* 10 cents lager *f* 2.20 à 2.75. — In *Erwten* gaat weinig om.

Prijs-Courant der Effecten.

DONDERDAG 7 DEC.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers ten 4½ u.
NEDERL., Werk.Schuld à 2½ pCt.	47 1/16	47 11/16	47 1/8
» » » 3 »	55 15/16	56 1/8	56
» » » 4 »	72 3/16	72 1/4	72 3/16
Amortisatie-Syndicaat » 3½ »			
Handelmaatschappij . . » 4½ »			
Oostindische Leening . » 4 »			
Aand. Rijn Spoorweg . » 4½ »	76 1/2	76 3/4	
» Holl. » . . » »			
Leen. » » 4½ »			
BELGIE. Leening . . . . » 4½ »			
Banc Belge . . . . » 2½ »	37 9/16		
Roths., Volksvlijt. . . . » 2½ »	37 9/16	37 5/8	
SPANJE. Leen. Ard v. £ 85 » 5 »	9 9/16	9 5/8	
» » » » 510 » 5 »	9 7/16	9 5/8	9 1/2
» Onb.Stukk. » 5 »	9 1/8		
» . . . . » 3 »	25 3/4		
» Binn. 6/m. » 3 »	18 1/4		
» » kl.st. » 3 »			
Ardoin Coup. . . . . . . » »	6 1/8	6 3/16	
Passive . . . . » »			
PORTUGAL. Te Londen » 3 »	23 7/16	23 5/8	
» » » 4 »	24 5/8	24 3/4	24 3/4
Binnenl. à 1 conto . . » 5 »			
RUSL. Obl.H. 1798/1816, » 5 »	98 7/8	99	
» » 1828/1829, » 5 »	98 5/8		
Cert. » 1831/1833, » 5 »			
» » . . . . . 4 »	78 3/4		
» bij Stieglitz . . . . » 4 »	78 1/4	78 1/2	
Inschr. in Assign. . . . » 6 »	57 3/4		
Cert. van » . . . » 6 »	57 7/8	58	
POLEN. Certificaten . . » 4 »			
Aand. met Lot fl. 500. » »			
OOSTENRIJK. Metalliek » 5 »	65 7/8		
» » 2½ »	34 7/8	35	
Weener-Bank Goll. . . » 5 »			
» » » . . » 4 »			
AMER. Bank-Act. V.Stat. » »	3 1/4	3 3/8	
Braz. 1824 . . . . » »	76 1/2	76 3/4	76 3/4
» £ 200. . . . . » »			
Peru. . . . . » »	23 15/16	24 1/4	23 15/16
Grenada . . . . » »	11 3/4		
Mexico . . . . » »	19 3/8	19 7/16	
Venezuela . . . . » »			

Engels. Russen 93, ½; Bl. Griek. onb. st. ½, 1, ¾; Ecuador 1¾, 2, 1 13/16; Peru coup. *f* 2 1/16, 2.

Effecten-Societeit: Engels. Russen 93¼; Ecuador 1 13/16, ⅞.

Binnenl. fondsen waren heden over het algemeen zeer willig; Belg. mede tot hooger koers te plaatsen; Spaansche iets minder in prijs; Russ. en Oostenr. prijshoudend; van Z.-Amer. was de handel in Peru, en vooral in derzelver Coupons, zeer geanimeerd.

Laatste prijzen ten 5 ure.

Integr. 2½ pCt. 47⅛, 3/16; Ard. £ 510, 9½; Binnenl. Spanje 3 pCt. 18½; Peru 23¼, ⅛.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 8 Dec. 2 El 4 Palm 5 Duim; gew. 0 D. gev. 5 D.

De prijs dezer courant is f 5 in de drie maanden. Afzonderlijke nommers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels f 1,00 en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.